

Rapportage evaluatie Saxion Parttime School ontwerpfase curriculum sector Zorg en Welzijn

MG-- m.r.m.gellevij@saxion.nl, JTM – j.e.m.m.tmannetje@saxion.nl

In deze rapportage wordt verslag gedaan van de evaluatie van de totstandkoming van het ontwerp voor het gezamenlijke curriculum van de drie Saxion deeltijdopleidingen uit de sector Zorg en Welzijn. De elektronische evaluatievragenlijst is naar de acht betrokkenen/deelnemers gestuurd, die gezamenlijk hun opleidingen vertegenwoordigden. Vijf ondervraagden hebben de vragenlijst ingevuld. De respons is daarmee 62,5%; meer dan de helft van de deelnemers heeft gereageerd. Niet elke vraag is door alle vijf de respondenten beantwoord. Niet iedereen was bij het hele proces betrokken en soms hadden antwoorden betrekking op ontwikkelingen die niet in deze projectgroep hebben plaatsgevonden. De n kan daarom per vraag verschillen.

De ontwerpfase bestond uit meerdere bijeenkomsten waarin stapsgewijs is gewerkt aan de totstandkoming van het gezamenlijke curriculum voor het deeltijdonderwijs in de sector Zorg en Welzijn. In deze bijeenkomsten, die elk tussen de twee en vier uur duurden, kwamen de deelnemers bij elkaar om in workshopformat ontwerpstappen te zetten. Deze bijeenkomsten stonden onder leiding van de projectleider deeltijd Zorg en Welzijn en een of meerdere medewerkers van het lectoraat Innovatief en Effectief Onderwijs. Het ontwerpproces vond plaats in schooljaar 2015-2016, met doorloop na de zomervakantie in 2016-2017. Begin 2017 is deze vragenlijst verspreid.

Gezien de beperkte omvang van de vragenlijst wordt niet eerst een overzicht gegeven van de opzet van de vragenlijst, maar worden hieronder meteen de vragen en gegeven antwoorden gepresenteerd. De vragenlijst is opvraagbaar bij het lectoraat Innovatief & Effectief Onderwijs.

Invulling en aanpak bijeenkomsten

Welk moment heeft, tot het moment waar we nu staan, voor jou het meest bijgedragen aan de ontwikkeling van de SPS?

Over het algemeen geven de respondenten aan dat dit niet één specifiek moment is geweest. Verschillende mensen (n=3) geven aan dat vooral het gezamenlijk denken en werken van de drie opleidingen waardevol was. Daarnaast werden het vaststellen van de standaardroute (n=1) en de sessie met werkvelddeskundigen (n=1) genoemd.

Welke verwachtingen had je voordat we dit traject in gingen, en in hoeverre zijn die verwachtingen uitgekomen?

In samenvatting van verschillende opmerkingen verwachtten respondenten onder meer een curriculum met gezamenlijke elementen, maar ook authenticiteit van de opleiding, praktijkgerichtheid, een goede ondersteuning van het ontwikkeltraject. Er waren ook kritische verwachtingen met betrekking tot de praktische uitvoering, inhoudelijke concessies vanwege gezamenlijkheid en de keuze voor beroepsproducten als toetsvorm.

Van alle vijf respondenten zijn de verwachtingen helemaal (n=2) of gedeeltelijk (n=3) uitgekomen. Over het algemeen geven mensen aan tevreden te zijn over hoe het proces verlopen is en met de zaken die zijn ontwikkeld. Daarnaast blijven de zorgen rond authenticiteit en de toetsen in de vorm van beroepsproducten bestaan. Respondenten willen graag zien hoe dit in de praktijk gaat uitwerken.

Welke invulling van bijeenkomsten moet worden behouden en welke niet?

We hebben de respondenten gevraagd hoe ze dachten over de invulling van de bijeenkomsten en of deze invulling behouden moeten blijven. In het overzicht in Tabel 1 staan de inhoud en genoemd, inclusief de gegeven oordelen.

Tabel 1 Processtappen behouden

Nr	Processtap omschrijving	Invulling behouden?				
		Zeker niet	Niet	Geen mening	Wel	Zeker wel
1	Inleiding onderwijsconcept SPS en ontwikkelingen in het werkveld			1		4
2	Pitches van huidige curricula drie betrokken opleidingen			2	1	2
3	Brainstorm bepalen gemeenschappelijke thema's				2	3
4	Clusteren gemeenschappelijke thema's tot mogelijke modules				1	4
5	Eerste uitwerking modules door inhoudsdeskundigen				2	3
6	Voorleggen eerste opzet modules aan werkveld				2	3
7	Verder uitwerken modules als voorbereiding voor DOTs				2	3

8	Opzet nieuw curriculum bespreken in curcoms	2	3
9	Curriculumcheck/onderbrengen BOK(s)	1	4
10	Eerste opzet opleidingsmodules	2	3
11	Uitwerken standaardroute	1	4

Uit Tabel 1 blijkt dat de respondenten de bijeenkomsten over het algemeen (zeker) willen behouden. Daar waar 'geen mening' is gekozen heeft de respondent de bijeenkomst niet kunnen bijwonen. Vervolgens is op een aantal thema's verder doorgevraagd. Deze doorvragen zijn vooral gericht op stappen die ten opzichte van het eerdere ontwikkelproces in de sector Economie aangepast of toegevoegd zijn of die uit de evaluatie van dat ontwikkelproces als zeer belangrijk naar voren waren gekomen.

In hoeverre heeft het pitchen van de huidige curricula geholpen om gemeenschappelijke thema's te kunnen bepalen? Was dit noodzakelijk of juist belemmerend en waarom?

De mensen die bij deze stap aanwezig zijn geweest (n=3) geven aan dat dit een noodzakelijke stap is. Zij benoemen dat je eerst inzicht moet hebben in de andere opleidingen, voordat je kunt bepalen waar eventuele gemeenschappelijkheid zit.

Tijdens het ontwikkeltraject zijn we ongeveer iedere drie weken bij elkaar gekomen. Was deze frequentie volgens jou genoeg? Waarom wel of niet?

De respondenten zijn tevreden over deze frequentie (n=4). Op deze manier was het ontwikkeltraject goed in te plannen in hun agenda, je bleef betrokken, maar had tussendoor ook tijd om waar nodig te overleggen en af te stemmen binnen je eigen opleiding.

Vanuit iedere opleiding waren twee personen of drie personen bij het ontwikkeltraject betrokken. Was dit aantal voldoende? Waarom wel of niet?

Op zich is dit aantal volgens alle respondenten voldoende. We geeft een aantal mensen (n=2) aan dat het ook een valkuil is, waardoor bespreken met anderen binnen de opleiding en daarmee draagvlak creëren soms lastig is. Vanuit praktisch oogpunt zijn de respondenten het er wel over eens dat een kleine groep prettig werkt.

Bijeenkomsten met inhoudsdeskundigen

Tijdens het ontwikkeltraject hebben we twee bijeenkomsten georganiseerd met inhoudsdeskundigen, om de modulebeschrijvingen te concretiseren. Hebben deze bijeenkomsten volgens jou bijgedragen aan een verdere uitwerking van de modulebeschrijvingen? Waarom wel of niet?

Alle respondenten vonden deze bijeenkomsten belangrijk om te komen tot een completer beeld van de inhoud van de modules. Organisatorisch zouden deze bijeenkomsten versterkt kunnen worden. Nu kon niet altijd iedereen aanwezig zijn, waardoor de daadwerkelijke afstemming tussen de opleidingen

niet optimaal plaatsvond. De uitwerking was nu te afhankelijk van wie er op dat moment 'toevallig' aanwezig was.

Waren deze bijeenkomsten zo georganiseerd dat ze optimaal resultaat hebben opgeleverd? Hoe zouden we deze bijeenkomsten verder kunnen verbeteren?

In aanvulling op voorgaande vraag zijn bij deze vraag geen aanvullende verbeterpunten benoemd.

Bijeenkomsten met werkveld

We hebben tijdens het curriculumontwerp mensen uit het werkveld gevraagd mee te denken in onze eerste opzet. Deze stap was bedoeld om onze ideeën te spiegelen aan recente ontwikkelingen in het werkveld. Is deze bijeenkomst volgens jou in die opzet geslaagd? Wat zou er eventueel anders of beter kunnen om deze stap effectiever te laten zijn?

Het beeld over nut en invulling van deze bijeenkomst is wisselend. Op zich vonden de respondenten (n=4) het nuttig om mensen uit het werkveld mee te laten denken, maar niet iedereen uit het werkveld was in staat in het brede perspectief van deze ontwikkelopdracht mee te denken. Bovendien was het aantal afgevaardigden uit het werkveld wat te beperkt om een breed beeld te krijgen van ontwikkelingen in het werkveld.

Gemeenschappelijkheid opleidingen

Gedurende het ontwikkeltraject heb je samengewerkt met mensen vanuit drie opleidingen, waarbij gemeenschappelijkheid tussen opleidingen is bepaald om te komen tot cluster- en sectormodules. We hebben op deze manier veel gemeenschappelijke modules bepaald. Ben je tevreden over de inhoud van deze gemeenschappelijke modules?

Drie respondenten geven aan hier tevreden over te zijn. Een van hen geeft daarbij wel aan dat de vakinhoudelijke verdieping een aandachtspunt blijft, maar daarvoor in de plaats heeft verbreding ook een meerwaarde. Daarnaast geeft één van de respondenten aan dat niet alle modules uiteindelijk zo ontwikkeld zijn als vooraf besproken, waardoor hiaten ontstaan in het afdekken van de inhoud van de opleiding.

Stel je voor dat er binnen Saxion meer opleidingen met duidelijke inhoudelijke raakvlakken zouden zijn geweest. Zou het volgens jou dan mogelijk zijn het voortraject met méér opleidingen te doorlopen? Waar hangt dit volgens jou vanaf?

Volgens de meeste respondenten (n=4) is dit met een goede organisatie wel mogelijk. Wel geven zij aan dat de groep beperkt in omvang moet blijven. Dat sluit ook aan bij het gegeven antwoord van de vijfde respondent, die aangeeft dat meer opleidingen waarschijnlijk tot meer ruis en frustratie zal leiden.

Wat is het maximaal aantal opleidingen waarmee jij denkt dat deze samenwerking werkbaar is? Waar hangt dit vanaf?

De meeste respondenten (n=4) geven aan hier geen inschatting van te kunnen maken. Dit hangt onder meer af van inhoudelijke gemeenschappelijkheid. Eén respondent geeft aan dit met drie of maximaal vier opleidingen samen te willen doen.

Tips en tops ontwikkeltraject

Vanwege de gekozen organisatie- en ondersteuningsvorm hebben we de respondenten gevraagd welke sterke punten en verbeterpunten zij zien in de rol die de ondersteuners tijdens dit proces vervuld hebben. Vanwege de grote variëteit aan gegeven tips en tops is ervoor gekozen deze in een opsomming allemaal weer te geven.

Welke drie tips zou je ons willen geven over het hele proces in de projectgroep?

- Veel tijd voor sector- en clustermodules, maar te weinig aandacht voor het opleidings specifieke.
- Aan het eind ontbrak het tijdsplan, waardoor alles adhoc moet gebeuren.
- Voortgang overkoepelend inzichtelijk houden.
- Meer tijd om met de achterban te spreken tussendoor.
- Volgorde waarin stappen genomen zijn, bijvoorbeeld kritisch beschouwen van opleidingsprofiel en BOKS. Nu zijn leerjaar 1 en 2 al ontwikkeld en moet je dit later 'herstellen'.
- Duidelijkere kaders voor ontwikkelaars m.b.t. bijvoorbeeld cesuur, taxonomie.
- Startopdracht voor ontwikkelaars concreter maken.
- Inhoudsdeskundigen meer richting geven, zodat zij dieper kunnen gaan.
- Bijeenkomsten met inhoudsdeskundigen zo plannen dat iedereen aanwezig kan zijn.
- Inhouden meer op detailniveau bespreken.
- Verschillen tussen opleidingen meer zichtbaar maken.
- Check bij werkveldmensen of zij voldoende op de hoogte zijn van het recente werkveld.
- Meer duidelijkheid over financiën.
- De SPS-ruimte is te klein voor het aantal mensen dat er werkt.

Welke drie tops zou je ons willen geven over het hele ontwikkelproces in de projectgroep?

- Duidelijke structuur tijdens bijeenkomsten.
- Daadkrachtige werkwijze.
- Vaart erin houden.
- Duidelijk kader vanuit SPS-concept, visie en randvoorwaarden.
- Goede ondersteuning en regie.
- Goede ondersteuning.
- Goede frequentie aantal bijeenkomsten.
- Benadrukken van de gezamenlijkheid.
- Samenwerking tussen de opleidingen.
- Veel betrokkenheid getoond en samenwerking gezocht.

- Meedenken vanuit verschillende invalshoeken: werkveld, studenten, lectoraat.
- Zinvol om in DOTs te werken.
- Samenwerken met andere opleidingen is stimulerend.
- Het viëren van oplevermomenten.

Welke drie tips zou je ons willen geven over de ondersteuning vanuit het lectoraat over het hele proces in de projectgroep?

- Duidelijkere kaders.
- Duidelijkere rolverdeling.
- Zichtbaarder tijdens bijeenkomsten.
- Meer goede voorbeelden geven ter inspiratie.
- Uitgangspunten SPS blijven herhalen, omdat dit voor veel mensen nog nieuw is.
- Ontwikkelbundel ook helemaal digitaal beschikbaar stellen.
- Zijn leeruitkomsten niet onnodig, omdat vrijstelling waarschijnlijk meer op moduleniveau voorkomt.
- Meer diversiteit in toetsvormen toestaan.

Welke drie tips zou je ons willen geven over de ondersteuning vanuit het lectoraat over het hele proces in de projectgroep?

- Concept met procesbegeleiders is mooi.
- Goede inhoudelijke aanvullingen.
- Goede ondersteuning.
- Onderwijskundigen zichtbaar en aanspreekbaar
- De rol is waarschijnlijk sterker in het verdere ontwikkeltraject.
- Veel aanwezigheid, om de vaart erin te houden.
- Lector liet zich op juiste momenten zien, wat het belang van het project aangeeft.
- Onderwijsvisie SPS duidelijk uitgedragen.

Welke drie tips zou je ons willen geven over de ondersteuning vanuit de projectleider over het hele proces in de projectgroep?

- Duidelijkheid over tijdpad.
- Blijven communiceren over de planning.
- Communicatie met inhoudsdeskundigen was te top-down.
- Teveel mails sturen geeft ruis.

Welke drie tips zou je ons willen geven over de ondersteuning vanuit de projectleider over het hele proces in de projectgroep?

- Haar gedrevenheid.
- Betrokkenheid bij het hele proces.

- Betrokken en ondersteunend.
- Enthousiast en betrokken.
- Meedenkend in oplossingen.
- Werkt hard en denkt mee.
- Goed te bereiken en denkt mee.
- Houdt deadlines in de gaten.
- Biedt duidelijke structuur.
- Ondanks tijdsdruk ruimte voor andere opties.
- Goed inhoudelijk ingewerkt.
- Analytisch sterk.

Tevredenheid, vertrouwen en draagvlak

Op basis van 7 stellingen hebben we de respondenten gevraagd hun mening te geven over verschillende onderwerpen. Stellingen en gegeven antwoorden staan in Tabel 2.

Tabel 2 Tevredenheid, vertrouwen en draagvlak

Stelling	Helemaal oneens	Oneens	Niet eens/ Oneens	Eens	Helemaal eens
Ik ben tevreden met het resultaat tot nu toe				5	
Ik heb vertrouwen in een succesvolle start van de SPS voor Zorg en Welzijn in 2017-2018				5	
Ik vertel met enthousiasme aan collega's over de ontwikkelingen tot nu toe				3	2
Ik vind dat we in de projectgroep voldoende voorbereid waren om de DOTs in september te laten starten		1	3	1	
De ontwikkeling van de SPS leeft binnen mijn academie		1	2	2	
Ik krijg energie van de ontwikkeling van de SPS			1	3	1
Ik ben tevreden over de informatievoorziening / communicatie over de SPS			1	4	

Respondenten zijn over het algemeen tevreden (n=5) over het geboekte resultaat in de bijeenkomsten. Verwachtingen over een succesvolle start van het nieuwe deeltijd onderwijs in september 2017 zijn positief (n=5). Alle respondenten (n=5) vertellen met enthousiasme over de ontwikkelingen die worden geboekt in de SPS ontwerpgroep. De voorbereidingen voor de DOTs in de projectgroep waren niet helemaal voldoende en de SPS leeft nog niet binnen alle academies. Over het algemeen krijgen de respondenten energie van de ontwikkelingen in de SPS (n=4) en zijn zij tevreden over de informatievoorziening en communicatie (n=4).

Respondenten konden de gegeven antwoorden verder toelichten. Twee respondenten geven aan dat zij vonden dat de projectgroep onvoldoende voorbereid was voor de start van de DOTs. Het overige werk moest gebeuren toen hier geen faciliteiten meer voor waren. Bovendien komt wel heel veel bij dezelfde mensen terecht. Een andere respondent uit haar zorgen over de bemensing, zeker als de aanmeldingen meer worden dan verwacht. Binnen de academies wordt hierin (vaak) voorrang gegeven aan de voltijd.

Conclusie en aanbevelingen

Uit de evaluatie blijkt dat de betrokkenen over het algemeen tevreden zijn over het proces en de uitkomst van het ontwikkelen van een gezamenlijk deeltijdcurriculum voor de opleidingen uit de sector Zorg en welzijn. Het tempo ligt wel hoog, waardoor de respondenten aangeven niet altijd voldoende tijd en ruimte te ervaren met anderen binnen de opleiding te overleggen. De stappen in het ontwikkelproces waarbij anderen betrokken zijn werden als waardevol ervaren, maar de organisatie hiervan kan strakker waardoor deze stappen waarschijnlijk meer kunnen opleveren.

Strakke sturing en planning worden over het algemeen gewaardeerd en bij de momenten waar de sturing minder duidelijk was wordt aangegeven dat mensen dit enigszins gemist hebben. Een aanbeveling hieruit zou kunnen zijn deze duidelijkheid, sturing en planning nog consequenter tijdens het hele proces door te voeren. Mogelijk is daarmee ook te ondervangen dat niet iedereen vond dat voldoende klaar en duidelijk was bij de start van de DOTs in september. Een ander punt dat hierbij aansluit is dat verschillende mensen aangeven dat de startopdracht voor de DOTs concreter gemaakt had kunnen worden, waardoor de DOTs sneller echt met het ontwikkelwerk van start konden.

De inhoudelijke kaders binnen de SPS worden als duidelijk ervaren. De respondenten hebben op een aantal punten wel wat twijfel of deze keuzes in de praktijk goed uit zullen pakken, maar zijn vooral benieuwd naar de eerste praktijkervaringen als studenten met het onderwijs gaan starten.

De resultaten van deze evaluatie vragen niet om fundamentele wijzigingen in het ontwikkeltraject. De resultaten zullen gebruikt worden voor een verdere aanscherping van de aanpak.